



Jouko Liehu läksi tuonilmasih

Seukkuni Jouko Liehu läksi tuonilmasih 24.9.2008. Hiän oli Janne Liehun pojista nuorin ta viimeeni elossa ollun. Kaksi veikko läksi viime vuotena, Aukusti 28.4. ta Niko 18.10.2007.

Jouko oli syntyn 8.10.1936 Kuusamosa, Riihelässä Muojärven rannalla, kunne Liehun perch oli muuttan Vienan Pistojärveltä Ohan kylästä 1922. Tuatto Janne Liehu (Jefim Ivanoff) ta muamo Irina (Ida) oli synnyty Pistojärvellä.

Kuusamosta perch muutti Pudasjärvelä. Sielä tuatto kuoli vuotena 1953. Muamo eli viimeset kymmenen vuottah poikasa Joukon perhen luona Helsinkissä kuolemah 1972 suate. Liehut kasvatettih kaikki kaheksan lastah karjalaisessa henkessä. Niinpä Jouko uskollisesti kuului Karjalan Sivistysseuran jäsenistöhen kymmenie vuosie.

Jouko kävi kansakoulun Pudasjärvelä. Hänen opastajansa Toivo Ilkka ihastu pojan musikualisesh lahjakkuuteh ta pani hänet laulamah "korkieta tenorie" ta anto soitua harmoonie. Kouluaikana Jouko oli innokas partiolaini, Pudasjärven Kotkien jäsen. Yliopastujaksi Jouko tuli 1955 Raudaskylän herännäishenkisestä oppikoulusta. Jo tiälä hänellä heräsi ajatus lähtie opastumah papiksi.

Teologiua Jouko opastu Helsinkin yliopistossa ta papiksi hänet vihittih Oulussa 1960. Jouko oli jo ollun merimiespappina Puolassa Gdanskissa 1958. Siitä hiän ruato Hailuovon vt. kirkkoherrana 1960-1961, UudJP:n sotilaspastoriina Suomenlinnassa 1962, Raahen virallisena apulaisena 1962-1963, Suomen Kirkon Sisälähetykseuran apulaisjohtajana 1964-1974, Tornion kirkkoherrana 1974-1987 ta sen jälkeh Helsinkissä O-

lunkylän kirkkoherrana eläkeikähen 1997 suate.

Papin ruato oli Joukolla selvästi kutsumusruato. Hiän paneutu suarnojen valmisteluihen perustehellisesti ta kirjutti ne aina käsin. Seurakuntapapin työ häntä miellytti, kun siinä sai olla rahvahan parissa iloissa ta suruissa.

Unohtumattomina kokemuksina hiän muisteli ensimmäisie askelie papintuella Hailuovossa alkuperäisrahvahan keskuudessa. Joka paikassa seurakuntalaiset hänestä ylen äijä tykättih. Hänen komieta messulauluo oli ilo kuunnella ta monitsi hiän järjesti hartaushetkih kaunehie omaperäsie musiikkiesityksie.

Vuotena 1962 Jouko mäni naimisih kirkkoherra Tuomen tyttären Rakelin kera. Rakelin tuatto vihki heät ta sattu niin, jotta tuatto sai vihkie samalla kertua niise toisen tyttärehen erähällä toisella miehellä. Siitä Joukon ta Rakelin perch alko kasvaa. Heikki synti 1963, Hanna 1964 ta Heidi 1967. Hannalla on nyt jo kaksi punukkaa Cecilia ta Katariina.

Vapua-aikanah Joukolla aina himotti piässä sata vuotta vanhalla torpallah Porvoosesh. Sielä hiän mielelläh luati puusta kaikenlaista tarpehellista, mualasi ta puski puutarharuuvossa yhdessä Rakelin ta lasteh kera. Näitä vapua-aikojah hiän miula vielä viimeksi puajieksamma hyvällä mielellä muisteli.

Jouko siunattih hauvan lepoh Helsinkissä 11.10.2008 omaisten ta lähiystävien läsnä ollessa. Siunauksen suoritti Johanneksen kirkossa Rakelin seukku, rovasti Arvi Tuomi. Häntä avusettih Joukon hyvä ystävä Timo Vuorinen ta työtoveri Oulunkylästä Perttu Tapio. Muistotilaisuudessa paistih mm. Timo Vuorinen, vanha koulutoveri professori Eino Murtorinne ta Joukon lanko professori Tuomo Mannermaa.

ILMARI HOMANEN



Oili Pailimo Helsingissä

Oili (Olga) Pailimo syntyi 15.7.1914 Terijoella keskellä kauneinta kesää vanhempiensa Tatjanan (os. Törhönen) ja Feodor Pauloffin loman aikana. Feodor-isä työskenteli tuolloin Pietarissa prokuristina tukkuliikkeessä.

Ensimmäiset elinvuotensa Oili vietti itä-Karjalassa Rukajärvellä ja Repolassa vanhempiensa ja isovanhempiensa hellässä hoivassa. Äiti Tatjana ja isä Feodor asuivat välillä pitkiä aikoja eri paikassa – äiti Oilin kanssa Rukajärvellä ja Repolassa, isä työnsä vuoksi Pietarissa.

Kun Feodor Pauloff siirtyi Nurmekseen työskentelemään vaimonsa siskon Marian miehen Paavo Maurasen perustamaan kauppalikkeeseen Nurmeksen Kauppa Osakeyhtiöön, muutti Oili äitinsä kanssa pian Nurmekseen Repolasta. Sittemmin myös isovanhemmat Aleksanteri ja Julitta Törhönen sekä Oilin äidin sisko Vera tulivat Nurmekseen 1922 joutuessaan jättämään kotinsa Repolassa. Oilin äidin veli Juho Törhönen oli tullut Nurmekseen jo aiemmin aloittaakseen koulunkäynnin lyseossa. Juho asui aluksi Maria ja Paavo Maurasen kodissa mutta siirtyi sittemmin asumaan Oilin perheessä.

Keskikoulun Oili Pailimo kävi Nurmeksessä ja sai päästötodistuksen 31.8.1932.

Hän valitsi sairaanhoitajan ammatin ja aloitti sairaanhoitajakoulun Viipurissa, ja valmistui 16.8.1940. Viipurissa asui myös Aleksanteri-ukin veli Ilja Törhönen perheineen. Tästä sai alkunsa elinikäinen ystävyys Iljan tyttärehen Olgaan ja myöhemmin hänen perheeseensä.

Talvisodassa Oili Pailimo työskenteli opiskelun vielä jatkuessa sairaanhoitajana sotasaaralassa Helsingissä ja Lahdessa. Jatkosodan aikana hän toimi Linno-



tus-patteristo 425:n sairaanhoitajana, 54. sotasairaalan osastonhoitajana sekä Suomen Punaisen Ristin sotavammassairaalan osastonhoitajana.

Potilaat sodan ajalta muistivat häntä käsin tehdyin lahjoin vielä vuosia sodan jälkeenkin. Lahjoista hienoimmat – visakoi-vusta taidokkaasti käsin tehdyt esineet – ovat siirtyneet Oilin sukulaisille perintönä.

Suomen Punaisen Ristin sairaalan sairaanhoitajana hän työskenteli 1949–1958 ja osastonhoitajana 1959 alkaen. Hänen potilanaan oli useita sodan ajalta tuttuja ”poikia”, kuten Oili heitä aina kutsui. Oili Pailimo työskenteli samassa työpaikassa eläkeikänsä saakka ja siirtyi eläkkeelle 13.3.1971 osastonhoitajan tehtävistä.

Karjalaisen perinteen ja tavan mukaisesti Oili piti yhteyttä sukulaisiin ja ystäviin matkustaan usein heitä tapaamaan. Pitkät juhlapyhät hän vietti Nurmeksessa ja myöhemmin, korkean iän alkaessa painaa, Helsingissä asuvien sukulaistensa luona.

Eläkkeelle päästyään Oili innostui matkustamisesta ystäviensä kanssa. Matkat suuntautuivat Euroopan maiden kaupunkeihin ja turistikohteisiin. Israelissa Jerusalemin pyhillä paikoilla Oili vieraili pääasiainenä 1970-luvulla. Myöhemmin matkailu väheni ja loppui, kun matkaseuralliset yksi toisensa jälkeen poistui-vat joukostamme ja omat voimat alkoivat heiketä.

Teatteri oli Oilin mielestä parasta viihdettä ja sitä hän harrastikin ahkerasti. Kansallisteatterin ja Kaupunginteatterin menestysnäytelmät ja näyttelijät tulivat Oilille tutuiksi. Teatteri-ilta päättyi useimmiten illalliseen jossain Helsingin keskustan ravintolassa. Oili oli hyvän ruoan ystävä ja valitsi tarkkaan ravintolat joissa sai kunnollista ruokaa ja palvelua.

Urheilua, etenkin talvilajeja ja yleis-urheilua Oili jaksoi seurata televisiosta

viimeisiin elinpäiviinsä saakka. Suomalaisen urheilijoiden menestyminen tai epäonnistuminen oli aina taattu ja mieluista keskustelunaihe.

Oili sai elää terveenä ja hyvissä voimissa lähes koko ikänsä. Vasta viimeisinä elinvuosinaan hän joutui turvautumaan lääkärin apuun, mikä oli hänelle joka kerta hiukan vaikeaa, koska hän pelkäsi lääkillä käyntiä.

Oilin 90-vuotisjuhlat vietettiin Nurmeksessa Bomban talossa runsaslukuisen sukulaisjoukon parissa. Sen jälkeen Oilin kunto alkoi heiketä ja voimat hiljalleen hiipua.

Vaikka liikkuminen muuttui vaikeaksi, Oili ulkoili lähes päivittäin ja halusi itse hoitaa asioitaan kulkemalla palvelubussilla pankkiin ja kauppaan Munkkivuoreen. Keppi oli tärkeä apuväline mutta rollaattoriin hän tukeutui harvoin.

Viimeisinä elinvuosina Oili joutui toistuvasti sairaalaan. Vieraiden hoidossa oleminen oli itsenäiseen elämään tottuneelle todella vaikeaa. Sairaalaan hän kaipasi aina kotiin vaikka kunto ei enää siihen antanut myöten.

Oilin toive toteutui, kun hän muutamaa päivää ennen pois nukkumistaan pääsi sairaalasta pois rakkaaseen kotiinsa Kivihakaan. Mutta toive kotona pois nukkumisesta ei enää voinut toteutua. Oili sulki silmänsä viimeisen kerran Meilahden sairaalassa 1. kesäkuuta läheistensä saatamana.

Sukumme vanhimpana Oili Pailimo välitti meille arvokasta perimätietoa monin tarinoin ja muistoin Repolasta sekä Rukajärveltä. Tarinan kertoja on nyt poissa – mutta tarinat ja muistot elävät.

MATTI TÖRHÖNEN

Oili Pailimo.



Väinö Remsu Tampereella

Väinö Remsu syntyi 28. lokakuuta 1934 Vienan Karjalassa Vuokkiniemen Tollonjoen Livojärven pienessä kylässä. Jo kahden vuoden kuluttua perhe joutui muuttamaan isompaan Tollonjoen kolhoosikylään.

Jatkosota ei muuttanut suuresti elämäntapaa: maata viljeltiin ja karjaa kasvatettiin. Kun sota päättyi, perhe päätti siirtyä Suomeen. Aluksi he elivät Alapitkän paikallisleirissä, mutta saivat elosijakseen autiotorpan Savosta. Kaikki lapset olivat tuolloin vielä alaikäisiä. Mitään sosiaalivastuuksia Suomen valtio ei heille suostunut. Kaikkien oli tehtävä jo lapsesta asti työtä.

Kun sitten vielä valtiollinen poliisi Valpo vangitsi isän ja luovutti hänet Neuvostoliittoon, oli vanhempien lasten otettava vastuu perheen elämästä.

Väinö hakeutui 1950-luvun alussa töihin Tampereen seudulle. Hän sai vakituisen työpaikan mm. kartonkia valmistavan Tako Oy:n palveluksessa. Siellä hän tapasi myös tulevan vaimonsa Sinikan, jonka kanssa avioliitto kesti 50 vuotta, kuolemaan asti. Väinö kuoli 22. syyskuuta 2008.

Väinö oli luonteeltaan rauhallinen, hymyilevä ja auttavainen. Vuokkiniemi-seura ja sen toiminta olivat läheisiä. Kaipausta kotiseudulle Vienaan säilyi läpi elämän, ja hän saikin käydä siellä useita kertoja.

Väinöä jäivät kaipaamaan puoliso, lapset Päivi ja Vesa, sisko Oili ja kolme veljeä sekä monet ystävät rajan molemmin puolin. Viimeinen leposija on Tampereella Tesoman-Lamminpään hautausmaalla.

HEIKKI KYRÖNEN



Hilja Kankaristo Jämijärvellä

Hilja Kankaristo os. Karpoff kuoli 17.8.2008 Jämijärvellä, jossa hän oli syntynyt 18.4.1916. Vanhemmat olivat viennankarjalainen Vasili Karpoff ja jämijärveläinen Hilda Kahari.

Isä Vasili Karpoff oli syntynyt Uhtuan Keskikuitjärven maisemissa 14.3.1880 Jefin Jooseppi Karpoffin ja Irina Filipoffin toiseksi vanhimpana poikana. Hän toimi laukkukauppiana ja jäi asumaan Jämijärvelle viime vuosisadan alussa. Hän oli sitä ennen ollut viiden vuoden ajan Venäjän armeijassa Japanin sodassa, jonne Uhtualta otettiin joka toinen mies.

Hilja syntyi Vasili ja Hilda Karpoffin esikoisena. Myöhemmin syntyivät Saara, joka kuoli lapsena sekä Aune, Toivo ja Ismo.

Ismo Karpoff asuu nykyisin Espoossa.

Hilja muutti kesällä 1937 Suomenjoelle ja Kuopion seudulle, jossa hänen isänsä veli Mikael Kaisku toimi kauppiana. Hilja työskenteli hänen palveluksessaan myyjänä. Holopaisen tukkuliikkeessä Hilja työskenteli ompelutöissä. Sodan aikana hän ompeli armeijalle muiden muassa paitoja ja korjasi sotilaiden vaatteita.

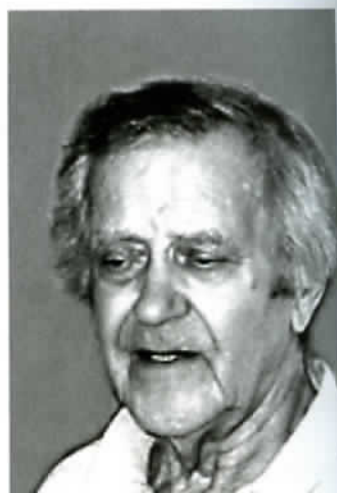
Äidin sairastuttua Hilja palasi kotiin Niinalon Jokivarrelle vuonna 1942. Näihin aikoihin hän meni myös naimisiin ja esikoispoika Lasse syntyi jouluna 1942. Hänen lapsiaan ovat vuonna 1969 syntynyt Kari Karpoff ja vuonna 1971 syntynyt Hanna Rista. Hannalla on kaksi tyttäretä, 7-vuotias Emma ja 4-vuotias Anni.

Ikänsä ompelutöissä viihtynyt Hilja teki ahkerasti vaatteita tuttaville ja omalle perheelleen. Hän pääsi myös töihin Reiman tehtaalle Kankaanpäähän vuonna 1974 äitinsä kuoleman jälkeen. Hän työskenteli yhtiön palveluksessa eläkkeelle siirtymiseensä asti.

Hilja oli tunnettu myös taitavana karjalampiirakoiden ja leipäjuustojen tekijänä. Lisäksi hän harrasti aivan viimeisiin vuosiinsa asti pitsinvirkkausta. Hän valmisti tuttaville ja myyntiinkin pöytäliinoja, sängynpeitteitä ja verhoja.

Vuonna 1990 hän muutti asumaan Armas Kankariston luokse Jämijärvelle ja he menivät naimisiin 5.2.2000. Armas kuoltua Hilja asui Jämijärven Hopearinteellä.

(A.L.L.)



Veikko Ahava kuoli Oulussa

Tuonilmaisiin siirtyi Oulussa 24.8.2008 Tero Veikko Ahava. Hänet haudattiin 5.9.2008 Oulujoen luterilaiseen hautausmaahan omaisten ja lähisukulaisten läsnä ollessa. Siunauksen toimitti pastori Lauri Kujala.

Veikko, jolla nimellä Tero Veikkoa kutsuttiin, oli syntynyt Kuusamossa 16.5.1926. Hänen isänsä oli vienalainen, Uhtualla 23.4.1883 syntynyt kauppias Tero Ahava (Afanasjeff), Paavo Ahavan, "Ukko Paavon" veli. Isä oli muuttanut Kuusamoon 1900-luvun alussa. Veikon äiti oli 18.5.1893 syntynyt Irene os. Partanen. Veikolla oli kolme veljeä ja viisi si-



sarta. He kaikki ovat jo myös siirtyneet tuonilmasiin.

Veikko oli ammatiltaan autonkuljettaja. Hänelle hankittiin 15-vuotiaana erivapaus ajokorttiin veljien ollessa sodassa. Hän työskenteli mm. Kuusamossa perheensä, Ahava Oy:n ja myöhemmin asuessaan Kuopiossa, Kuopion Liikenteen palveluksessa.

Ouluun hän muutti 1988 vaimonsa Hilkan (k. 15.7.2007) kanssa viettämään eläkepäiviään. Hänellä oli kaksi poikaa. Hänen harrastuksiinsa kuului mm. kaikenlainen luontoon liittyvä toiminta. Veikko ja vaimonsa Hilka viettivät kaikki kesät mökillään Kuusamossa eläkevuosinaan.

Veikko oli koko elämänsä ajan hengeltään aito karjalainen. Hän keräsi arkistoonsa paljon tietoa mm. sodanaikaisesta Kuusamosta ja Ahavan suvun vaiheista sekä karjalaisesta perinteestä ja historiasta. Keräämiään tietoja hän tallensi kirjoittamalla ja piirtämällä. Hänen kirjoituksiaan ja valokuvia julkaistiin mm. Koillissanomissa.

Veikko oli aktiivinen Karjalan Sivistysseuran jäsen. Hän piti yhteyttä seuran toimistoon, teki aloitteita ja keskusteli mielellään Karjalaa koskevista asioista. Eläkevuosinaan hän kävi mm. Uhtualla, Kostamuksessa ja Kiestingissä, jossa hänen veljensä Antti kaatui 1941.

JOUNI VEIKONPOIKA AHAVA



Opettaja Lidia Potašova Kuujärvellä

Jo viime joulun alla, 17. joulukuuta 2007, kantautui Karjalasta, Aunuksen piirin Kuujärveltä suruviesti. Suomenkuisen lyydikansan aktiivinen kulttuurin ja kielen säilyttäjä ja elvyttäjä, opettaja Lidia Potašova oli menehtynyt lyhyen sairauden murtamana Aunuksen piirisairaalassa 62 vuoden ikäisenä.

Lidia Potašova, os. Šarmina syntyi 19. maaliskuuta vuonna 1945 Kuujärven kunnan idyllisessä Paloniemen kylässä. Juuri tämän kylän kauneuden innoittamana kirjoitti Yrjö Jylhä jatkosodan aikana runon Kuujärvestä.

Koulunkäynnin jälkeen Lidia pääsi opiskelemaan Petroskoin opettajainstituuttiin, josta hän valmistui opettajaksi vuonna 1964. Työskenneltyään aluksi kaksi vuotta Aunuksen piirin Tihverin kylän koulussa Lidia Potašova palasi opettajaksi kotikyläänsä Kuujärvelle. Hän toimi Kuujärven koulussa 39 vuotta jääden eläkkeelle kolme vuotta sitten.

Erityiseksi haasteekseen elämänsä aikana opettaja Lidia Potašova otti oman kansansa, lyydiläisten, kulttuurin ja kielen säilyttämisen ja kehittämisen ajoin vaikeissakin olosuhteissa. Aunuksen piirissä sijaitseva Kuujärvi tarjosi tähän hyvät edellytykset, sillä se on lyydiläisten vahvinta asuinalueita. Potašova opetti koulussa lapsille määrätietoisesti lyydin kieltä, vaikka hän koki välillä työssään vastustustakin. Lisäksi hän lauloi kuujärveläisessä Pitkrandaaset-naiskuorossa, jonka ensimmäinen cd-levy valmistui vuoden vaihteessa.

Lidia Potašova toimi viisi vuotta sitten valmistununeen Lyydin kielen aapisen sekä viime vuonna julkaistun lukukirjan tekijänä. Lisäksi hänen laatimansa Lyydin kielen sanakirja on lähes painovalmis. Hän toimi viime vuoden kesällä pääopettajana lyydiläisten kielileirillä Nurmijärvellä. Leiri järjestettiin Helsingissä toimivan Lyydiläisen seuran toimesta. Leirin rahoitti Suomen kulttuurirahasto osana lyydiläisen kulttuurin ja kielen elvytyshanketta.

Lidian 40 päivän muistopalvelus järjestettiin Kuujärvellä tammikuun lopulla. Seurastamme Suomesta oli paikalla neljä edustajaa. Paikalla oli puolensataa omaista ja ystävää. Tunnelma oli lämmin ja haras. Lidian leski Iivan oli tuntunut pääseen pahimman surunsa yli. Viikon päästä meidät tavoitti uusi suru-uutinen: Ivan Potašov oli menehtynyt äkilliseen sairauskohtaukseen.

Opettaja Lidia Potašovan menetys on erityisen merkityksellinen myös sen takia, että vaikka hän oli syntynyt toisen maailmasodan jälkeen, hän oli sisäistänyt kansansa kulttuurin ja kielen säilyttämisen tarpeen. Hän olisi voinut toimia "kulttuurisiltana" nuoremmille vielä pitkään. Valitettava tosiasia kun Itä-Karjalassa on se, että useimmat keski-ikäiset ymmärtävät kyllä "omaa kieltään" jonkin verran, mutta eivät enää puhu sitä kunnolla.

Lidia Potašovan tyyni ja vaatimaton, mutta samalla voimakas olemus tekivät vaikutuksen kaikkiin hänen kanssaan yhteistyötä tehneisiin.

SEPPO TUOMI

Lyydiläisen seuran varapuheenjohtaja



Antero Kotaniemi menehtyi yllättäen

Antero Kotaniemi syntyi 12.10.1949 Kemissä ja kuoli 58-vuotiaana äkilliseen sairauskohtaukseen lomamatkalla Rovaniemellä 2.7.2008.

Antero Kotaniemi kirjoitti ylioppilaaksi Kemin Lyseosta 1969. Hän valmistui lääkäriksi Oulun yliopistosta 1975 ja erikoistui sisätauteihin 1982 ja reumatologiaan 1984. Reumasäätien sairaalassa Heinolassa Antero työskenteli erikoistumisaikanaan 1982-1984, sen jälkeen reumalääkärin virassa Kainuun keskussairaalassa vuoteen 1988 saakka, mistä alkaen reumatologin virassa Reumasäätien sairaalassa.

Antero oli pidetty ja taitava lääkäri, ja hän antoi merkittävän panoksen reumasairaan kehitykseen. Antero Kotaniemi teki uraa uurtavaa tutkimustyötä lasten osteoporoosista, jota hänen 1999 valmistunut väitöskirjansa käsitteli. Työuran katkaisi vaikea-asteinen Parkinsonin tauti, jonka vuoksi hän jäi eläkkeelle vuonna 2001. Antero Kotaniemi avioitui 1973 kurssikaverinsa silmälääkäri Kaisu Alatalon kanssa. Heille syntyi kolme lasta: Anne 1975, Laura 1978 ja Miika 1983.

Anteron isovanhemmat olivat lähtöisin Vienan Karjalasta: isoisä Vasili Kotaniemi (1892-1959) oli Oulungalta ja hänen vaimonsa Jenny (1900-1971) Uhtualta. Karjalan kansannousun tyrehtyttyä he joutuivat lähtemään kotikonnuiltaan Suomeen, koska Vasili oli ollut Itä-Karjalan itsenäisyyttä ajamassa. Vasili ja Jenny tulivat Suomeen vuonna 1920, ja ensimmäinen lapsi Heimo syntyi tällä matkalla Kuusamossa vuonna 1921 ja Anteron isä Antti vuonna 1922 Kemissä, jonne perhe sijoittui.

Vasilin veljeksistä kolme tuli Suomeen: Roope Ouluun, Aleks Rovaniemelle ja yksi veljeksistä Taneli, palasi Itä-Karjalaan,



jossa hänet teloitettiin bolševikkien toimesta paluun jälkeen.

Lapsuutensa ja nuoruutensa Antero varttui Kemin Rytikarissa, Veitsiluodon Oy:n puunjalostuslaitosten välittömässä läheisyydessä. Vanhemmat olivat Veitsiluoto Oy:n palveluksessa, isä Antti (1922-1976) laitospöytäpaperitehtaan korjaamolla ja äiti Annikki (s. 1921, o.s. Laurila) kirjastossa. Anterolle syntyi veli 1951 ja sisar 1954. Perhe asui Rytikarissa 50- ja 60-luvun ajan. Se oli toisenlaisia aikoja. Ei ollut televisiota, kännyköistä ja tietokoneista puhumattakaan. Teyhteydet olivat heikot eikä autoja juuri ollut. Tavallisen kansan menopeli oli polkupyörä - siihen aikaan ei vielä lennety suihkoneilla ympäri maailmaa.

Rytikarin työläisyhteisössä useissa perheissä vanhemmat olivat työssä Veitsiluoto Oy:ssä, joukossa oli paljon karjalaista alkuperää olevaa väestöä, joka maailmansotien myllerryksessä oli tullut sijoitetuksi Kemin seudulle. Elettii sodanjälkeistä aikaa, kaikesta oli puutetta - mutta yritteliäisyydellä ja kekseliäisyydellä ongelmat voitettiin. Rehellinen työnteko oli arvossaan. Kaikessa säästettiin, metsästä poimittiin sienet ja marjat.

Tällaisen lähes eristyksissä olevan saariyhteisön ihmissuhteet muodostuvat luonnostaan tiiviiksi. Oman perheen ohella naapurit ja samoilla pihilla leikkivät naapuruston lapset muodostivat yhteisön, joka tunnettiin omaksi - me oltiin me, muut oli muita. Lapsuuden kaveriporukassa opittiin veljelliseen ja rehelliseen kilvoitteluun.

Retkeily metsissä ja Perämeren rannoilla tuotti voimakkaita elämyksiä, jokainen päivä oli uusi seikkailu. Anteroa kiinnosti pelkän seikkailun sijasta enemmänkin ottaa selvää asioista, hänessä oli tutkijan ja tiedemiehen vikaa. 1960-luvun alussa Antero innostui erityisesti lintujen tarkkailuun.

Anteron valokuvausharrastus alkoi jo varhaisessa teini-iässä. Silloin ei ollut digikameroita eikä kuvia voinut printtailla kotikoneella tai lähettellä sähköpostina. Piti kehittää filmit ja paperikuvat itse. Kuvien muokkaaminen paperille asti ei ole vain pelkkää näppäilyä - uuden oppiminen ja uuden luominen on valokuvausharrastuksessa keskeistä. Antero kehittyi tässä mestariksi.

Viimeisen vuosikymmenen aikana Antero teki vaimonsa Kaisun kanssa useita kaukomatkoja, joilta tuliaisina kertyi mittava valokuvakokoelma. Myös suomalaisen maiseman, luonnon ja erityisesti lintujen kuvaaminen kiinnosti Anteroa. Kuvista parhaat olivat esillä useissa valokuvanäyttelyissä Heinolassa. Luonto- ja lintukuvia Antero oli nytkin viimeisellä - ja traagisesti keskeytyneellä - Norjanmatkallaan ottamassa.

Lapsuuden, lähiympäristön ja harrastusten ohella ihmisen sielunmaisemaa muovaavat koulu, opiskelu ja työelämä. Kaikissa yhteyksissä Antero tuli tunnetuksi ahkerana, vaatimattomana ja rauhallisena henkilönä, joka tunnollisesti ja tarkasti paneutui hoidossaan oleviin asioihin. Eläkkeelle jäännin jälkeen erityistä iloa ja sisältöä hänen elämäänsä toivat harrastusten ohella lasten perheiden kehityksen seuraaminen ja lastenlasten syntymät. Anteroa kaipaamaan jäivät vaimo ja kolme aikuista lasta perheineen sekä laaja sukulaisten ja ystävien joukko.

"Hiljaa huojuu korven honka, kaukana kähkö kukkuu, vaieten astuvi vaeltaja, mielen murhe nukkuu." (Eino Leino 1915: Suvi-illan vieno tuuli).

JYRKI KOTANIEMI

Antero Kotaniemen veli ja pitkäaikainen kumppani harrastuksissa ja työssä Antero Kotaniemi.